

ESTONIA
PRESS-
AND PUBLISHERS' ASSOCIATION

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

Nr. 19. X aastakäik

1. oktoobril 1935

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus ja talitus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk.	kr. 30.00
1/2 "	" 16.50
1/4 "	" 10.00

Kahekülgedel—kokkuleppeil

SISU: Tulumaksu kinnipidamisest tuluallika juures. Balti riikide majandusdelegatsiooni vastuvõtt Inglismaal. Kaubandus-tööstuskoda nõuab ärimaksuseaduse muutmist. Määrus liha ja lihasaaduste valmistamise ja käivitamise kohta. Kaubandus-tööstuskoda teateid. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursiseditelid.

Tulumaksu kinnipidamisest tuluallika juures.

Korraldus, mis tooks vaid pahandusi.

Maksudevalitsuses on töötatud välja määruse kava tulumaksu kinnipidamiseks tuluallika juures, milline tahetakse majandusministri poolt panna maksma alates 1. jaanuarist 1936. a.

Uue määrusega kavatakse põhjalikult muuta tulumaksu tasumise korda, pannes selle sissenõudmise palgateenijailt asutustele ja ettevõttele. Määruse kava kohaselt kõik töötajad, kelle teenistuses on vähemalt üheks kuuks palgatud töövõtjaid, samuti kõik pensiooni maksmist toimetavad asutused ja kõik isikud ja asutused, kes maksavad tasusid või summasid Eestis avaldatud tegevuse eest välismaalastele, teadlastele, kunstnikele, kirjanikele jne., on kohustatud nende poolt maksetavaist summadest osa pidama kinni palga-, tasu-, pensiooni- või muude summade saajate tulumaksu katteks.

Palgaks, millest töötajad on kohustatud toimetama kinnipidamisi, loetakse igasugune tasu isikliku töö ja teenistuse eest rahas ja natuuras (arvatud välja kaitsevaelaste tasu natuuras, samuti selle ekvivalent rahas), nagu: põhipalk, toetusraha, elukalliduslisa, perekonnaabiraha, teenistusvanusetasu, tantjeem, gratifikatsioonid, protsendid, preemiad, korteri-, kütte-, valgustuse-, varustuse- ja toidurahad ning muud teenistusvahetuse alusel põhipalga lisana saadavad iganimelised tasud. Sellejuures naturaalsed

tulud arvutatakse ümber raha peale töövõtjate teenistuskoha keskmiste türuhindade alusel.

Kinnipidamisi töötajad on kohustatud toimetama igal palgamaksmisel, kuigi mitte sagedamini kui kaks korda kuus. Saab aga töövõtja palka mitmelt töötajalt, siis kinnipidamist palga-kogusumma alusel toimetab see töötaja, kellelt töövõtja saab palka kõige rohkem.

Nimeta aktsiaal, osatähtedelt ja muudelt sellesel juhul mahutatud kapitalidelt maksetavaist dividendi-, osakasu- või muu nimetusega summadest viimaste maksjad peavad kinni tulumaksu katteks 10% maksetavast summast.

Kinnipeetud summade kohta on nende kinnipidajad kohustatud andma isikule, kui ta nõuab, vastava kviitungi, mis sisaldab üksikasjalisi andmeid maksetud summa kohta. Summade kinnipidajad on kohustatud maksma kinnipeetud summad sellekohaste teadaannete ja avalduste juures kohaliku Eesti Panga osakonda.

Stüüdlasi määruse rikkumises karistatakse rahatravhiga kuni 500 kroonini tulumaksu seaduse § 78 põhjal. Trahvitoimetust kviitungi mittemandmise pärast summa kinnipidamisel maksuinspektor alustab ainult kviitungi nõudja sellekohasel avaldusel.

Need on olulisemad paragraafid määruse kavas, mis ähvardavad ettevõttele ja asutustele

panna peale uue ranga koorma kantselei ja arvepidamise alal, tehes neid niüüelda maksuametkonna osakondadeks.

Määrus tahetakse panna maksma tulumaksuseaduse § 63 ja 93 alusel. Kõnelemata sellest, kas mainitud paragraafid annavad küllalt õigust toimetada kinnipidamisi veel määramata maksude arvel (teatavasti määratakse tulumaksud alles suvekuude jooksul), märgime sinkohal vaid asjaolu, et uus tulumaksu sissenõudmise kord palgateenijailt toob tööstusettevõttele ja äridele hulga tööd juure kantselei ja arvepidamise alal.

Juba praegu on tööstusettevõttele, eriti väiksemail, kel pole täielist raamatupidamist, küllalt sekeldusi haigekassa korralduste täitmisega ja maksude kasseerimise ning äraandmisega. Paljud ettevõtted on sunnitud selleks pidama erikantselejõudu. Nüüd muutuks uue määruse maksmahakkamisega olukord veelgi raskemaks.

Eriti tülikas oleks määruse täitmine seal, kus on tegemist mõne naturaaltuluga, näiteks palgasaaja korteriga. Määruse järgi arvutatakse see ümber raha peale töövõtja elukoha keskmiste turuhindade alusel. Selleks, et maärust täita õiglaselt, peaks ettevõtte pidama statistikat ja koguma andmeid säärase naturaaltulude kohta, missuguseid nende palgalised kasutavad.

Paljudele väiksematele ettevõttele, kel pole raamatupidamist ja kes muidu ei kasuta kantselejõude, käiks säärase ülesannete täitmine, mida ta maksuameti huvides peaks toimima, üle jõu. Määruse vastu üksimine tooks aga ettevõtjale kaasa karistuse.

Samuti võib selle määruse täitmine töandjale tuua muidki soovimata sekeldusi, nagu lahkaryamusi töövõtjatega maksumäärade kohta või kinnipeetud summade vastu kviitungi andmiseski. Näeb ju määrus ette, et kviitung võib jääda välja andmata, kui töövõtja teda ei soovi. Edasi näeb määrus ette, et trahvitoimetust kviitungi mitteandmises alustab maksuinspektor ainult kviitungi nõudja sellekohasel avaldusel. Tekib küsimus, millega töandja suudab tõendada, et temalt pole nõutud kviitungit, kui mõni töövõtjaist tahaks teda kimbutada sihilikult? Säärane olukord võimaldaks töövõtjail ettevõtte omanikku asjata küsata ja mõtete lahkuminek korral isegi viia trahvi alla, ilma, et viimane siin oleks milleski süüdi.

Maksude võtmine on üldse väga hell küsimus ja seepärast võib uus korraldus saada väga paljude arusaamatuste põhjuseks töandjate ning töövõtjate vahel.

Mainitud määruse täitmise juures kergivad üles ka veel mitmed teised küsimused. Näiteks, kas töandja poolt töövõtjale antud kviitung on tempelmaksuvaba või kuulub see tempelmaksutamisele? Kes kannab viimasel juhul tempelmaksu? Samuti: kuhu tuleb kinnipeetud summad maksa sisse? Määrus näeb küll ette, et Eesti Panga osakondadesse, aga viimased asuvad ainult maakonnalinnaades. Kelle kulul maal asuv ettevõtte toimetab kinnipeetud summad sinna? Riigikassa saatekulud oma kanda ei võta, töövõtja palgast aga pole õigus rohkem pidada kinni kui määruses on nähtud ette. Nii peaks igakuuline summade ülekandmine sündima töandja kulul, aga kehtiv tulumaksuseadus ei luba sellaseid erakordseid makse, mis seaduses pole nähtud ette, panna peale.

Ja kes vastutab selle eest, et töandja poolt kinnipeetud maks tõesti Eesti Panka kantakse üle? Kui töandja selle ära raiskab, ise sealjuures jääb maksujõuetuks, kas peab siis töövõtja teist korda tasuma need summad? Või võtab riik vastutuse töandja maksuvõimete eest enda kanda?

Agalõppeks: kui kavatsesetav määrus tõepoolest 1. jaanuarist 1936. a. pannakse maksma, nagu see on kavatsesetud, siis tuleb palgasaajail 1936. a. maksa tulumaksu vähemalt kahe- või poolteisekordselt: maks, mis 1. juuliks maksulehe järele määratud ja, teiseks, maks, mis iga kuu tulumaksu arvel palgast peetakse kinni. See oleks kahekordne maksustamine, mida aga seadus ei luba. Kui seletatakse, et kinnipeetavad summad lähevad 1937. a. tulumaksu arvele, siis puudub selleks jällegi vastav seadus, kuna makse ja nende avansse võib Eesti riigis määrata ikka ja ainult vastavate maksuseaduste alusel. Kehtiv tulumaksuseadus aga ei näe ette, et ühel aastal võiks teise aasta tulumaksu arvel võtta „avansse“.

Ettetoodud põhjusil ei saa ettevõtete, äride ega ka maksnike seisukohalt palgateenijate tulumaksu tasumise korda uue määruse kohaselt kuidagi tunnustada soovitavaks ega vastuvõetavaks.

Ka maksuametile ei tooks uus kord kergendust, vaid otse vastupidi, — see tooks talle hulga uut tööd juure ja muudaks praeguse maksustamise korra tunduvalt keerukamaks.

Loodame, et vastavad asutused ei otsusta küsimust kergel käel, ega pane maksma korraldusi, millest ei ole loota kasu, vaid ainult sekeldusi ja pahandusi nii ettevõttele kui ka maksnikele.

Balti riikide majandusdelegatsiooni vastuvõtt Inglismaal.

Eesti, Läti ja Leedu Kaubandus-tööstuskodade delegatsioonid saabusid Londoni aurik „Baltonia“ 23. septembri hommikul. Raske ilma tõttu hilines laev 20 tundi. Eesti Kaubandus-tööstuskoja esimees J o a k i m P u h k ja „Eesti Lloyd“ esindaja V i k t o r P ä t s, kes sõitsid raudteel üle Ostende ja Doveri, olid jõudnud kohale juba varem.

Läti delegatsiooni kuulub 7 isikut Läti kaubanduskoja esimehe A. B e r z i n s'iiga eesotsas. Leedu delegatsiooni, mis koosneb 6 isikust, juhatab M. W o l o k a i t i s.

Delegatsioonide saabumise päeval kell 12 oli Londoni kaubanduskojas külaliste auks korraldatud pidulik koosolek, millest peale Balti riikide valitsuste esindajate ja delegatsioonide võtsid osa Londoni kaubanduskoja esimees ja sealsete suurimate majandusorganisatsioonide ning ettevõtete esindajad. Londoni kaubanduskoja esimees, avades koosoleku, tervitas Eesti, Läti ja Leedu valitsuse esindajaid ja ütles tere tulemast Balti riikide delegatsioonidele.

Balti riikide diplomaatl. esinduste nimel vastas tervitusele vanim saadik kohapeal, hra K. Z a r i n e.

Eesti majandusdelegatsiooni nimel esines kõnega Kaubandus-tööstuskoja esimees J. P u h k, kes ütles järgmist:

„Austatud härra president!

Täna teid Eesti Kaubandus-tööstuskoja nimel teie lahke kutse eest külastada Londoni ja teisi Briti kaubanduskodasid.

Teie maal asuvaid kaubanduskodasid peetakse õieti vabakaubanduse hälliks. See võitlus aga, mida teie kodad on pidanud liberalistliku majanduse eest, on saanud meile eeskujuks. Meie väikesed riigid asetsevad geograafiliselt kiiluna kahe valitseva maailmavaate vahel. Siin põrkavad vastamisi Aasia ja Euroopa majanduslikud süsteemid. Ühelt poolt kommunistlik Venemaa, teiselt poolt kapitalistlik Euroopa.

Olles olnud 10 aastat Eesti kaubanduskoja esimeheks, võin teile kinnitada, et oleme kõigiti püüdnud just Inglismaaga tihedamale majanduslikule läbikäimisele. Meie majanduslik läbikäimine inglise kaubandusega on suuresti paranenud, eriti viimasel ajal. See on sündinud mitte üksnes seeläbi, et püüaksime teilt osta ainult inglise päritoluga kaupu, vaid ka selle tõttu, et oleme hakanud Inglismaa kaudu ka teiste riikide kaupu Eestisse sisse vedama ja turustama Ing-

lismaa kaudu oma kaupu. Meie kaubanduslik läbikäimine Inglismaaga moodustab juba $\frac{1}{3}$ kogu Eesti väliskaubandusest. Mul on hea meel teatada, et Eesti valitsusel on kavatsusel teatud hulk kaupu litsenside alt üldse vabastada. Nagu teile juba teada, ei ole meie majanduslikus läbikäimises inglise kaupmeeskonnaga olnud ühtki nimetamisväärsset arusaamatust. Eesti kaupmeeskond on suutnud ostetud kaupade eest inglastele tasuda korralikult.

Tahan loota, et see meie külaskäik teie maale viib lähemale Inglis-Briti ärimaailma esindajad ja annab tõuke meie kaubavahetuse veelgi suuremale arenemisele.“

Samal päeval, pärast pidulikku koosolekut Londoni kaubanduskojas, oli Londoni börsil börsi juhatuse poolt delegatsioonidele korraldatud eine, kus börsi esindaja ütles tervituseks järgmist:

„Härrad, meie presidendi äraolekul, kes praegusel silmapilgul viibib suvepuhkusel, ja meie asepresidendi äraolekul, kes puudub haiguse tõttu, on mul suur rõõm soovida teile teretulemast meie börsi direktorite ja liikmete nimel.

Siin on meil tegemist rahvusvahelise börsiga, kuhu tulevad kõik need, kes käsitlevad kogu maailmaprodukte, kas isiklikult või vahetalitajate kaudu.

Mõned sõnad selle börsi alguse kohta oleksid kohased. „Baltic“ asutati 1744. aastal ühes kohvikus, kuhu kogunesid harilikult kaupmehed ja kaptenid, kes kauplesid Venemaaga. Mõne aja pärast maailmakaubandus Inglismaal suurenes ja liikmete arv kasvas sedavõrd, et 1857. aastal oli vajaline üürida suuremad ruumid. Liikmete arv aga kasvas iikka edasi, kuni 1903. aastal ehitati kinnisvara, kus meie praegugi asume. Ma ei liialda üteldes, et siin on kogu maailma keskoht vilja kaubanduse alal. Siin määratakse prahihinnad kogu maailma jaoks: ei ole laadungit, ükskõik missugust liiki, mis tuleb ühest maailma osast ja läheb teise, mille prahid ei põhjeneks mitte Londoni prahtide alusel ja mille edasitoimetamisel mõni meie börsi liige ei oleks ühel või teisel viisil vahetalitajaks.

Oleme õnnelikud nähes teid täna siin. See on tundemärgiks, et maailma majanduslik depressioon on vähenemas, sest muidu teie ei oleks huvitatud teiste maade kaubanduslikest keskustest.

Meie loodame, et teie viibimine siin on huvitav ja kasulik ja et teile jääb hea mälestus teie külaskäigust Balti börsile.“

Sellele vastas Balti riikide majandusdelegatsioonide nimel Eesti Kaubandus-tööstuskoja esimees J. O. A. Puhk, kes tänas lahke vastu võtu ja sõbralike sõnade eest.

„Meie kaubanduskojad“, ütles J. Puhk, „on oma püüded seadnud sellele, et jälle kord tuleks aeg, kus vabakaubandus pääseks võimule. Kuigi üksikuis riikides veel ja veelgi süvendatakse takistusi kauba, raha ja kodanike liiklemisele, siis loodame meie, et need on ajutised nähtused.

Me elame riigis, kus omal ajal on valitsenud võõrad võimud. Oleme neist Suur-Briti moraalsel, ainelisel ja sõjalisel toetusel saanud lahti. Me teame, et Suur-Britil on maailma majanduslike raskuste vältimiseks oma mõjuv sõna rääkida kaasa. Seda enam loodame meie, väikesed riigid, teie moraalsele toetusele ja heatahtlikule majanduslikule kaastööle Balti riikide ja Suur-Briti kaupmeeste vahel.

Lootes, et meie maad koos Britiga sammuvad vastu vabakaubandusele, tõstan oma klaasi „Baltic Exchange“ esindajate terviseks.“

Pärast einet paluti külalisi kindlustusseltsi „Lloydsi“, mis on suurimaid kogu maailmas.

Huviga vaatlesid külalised kindlustusseltsi alg-aastailt päritolevaid kindlustuspoliise ja admiral Nelsonile kuulunud väärtuslikke ajaloolisi esemeid.

Ilusa ja selge ilma tõttu võisid külalised Lloyd'i kõrgeist tornist näha üle kogu Londoni, milline pakub erakordselt huvitavat pilti.

Õhtul oli Savoy hotellis korraldatud eine, millest võtsid osa Eesti poolt saadiku k. t. O. Grant ja Kaubandus-tööstuskoja esimees J. Puhk.

24. sept. oli nähtud ette sadama dokkide, kaubaladude jne. vaatamine ja eine Hay's Wahrfi juhatusel. Sama päeva õhtul aga korraldas Londoni Kaubanduskoda külaliste auks piduliku õhtusöögi, millest võtsid osa ka Briti, Eesti, Läti ja Leedu valitsuste esindajad.

Londonis püsib praegu haruldaselt ilus soe ja päikesepaisteline ilm, mis tunduvalt tõstab külaliste meeleolu. Majanduslik elu ja liikumine näib kõigiti elav, nagu see oli majandusliku tõusu aastail. Hotellid ja kauplused on tulvil rahvast.

25. sept. sõitsid delegatsioonid Londonist edasi Newporti ja Manchesteri.

Kaubandus-tööstuskoda nõuab ärimaksuseaduse muutmist.

Praegu on päevakorral veneaegse ärimaksuseaduse tõlkimine ja kodifitseerimine. Sel puhul esines kaubandus-tööstuskoda mõne sooviga ärimaksuseaduse suhtes, palvega neid muudatusi võtta seadusse.

Juba aastaid kestab vaidlus kindlustusasutuste ja maksuametite vahel kahjukatte tagavarasse kantud summade pärast, missuguseid maksuamet ei taha võtta arvesse kahjuna kindlustusasutuse maksualuse tulu väljaarvamisel. Kahjukatte tagavarasse kantud summad on määratud nende aruandeaastal asetleidnud õnnetuste puhul kindlustusasutusele esitatud kindlustustasu nõudmistele rahuldamiseks, mis aruandeaastal on jäänud reguleerimata. Põhjused, miks aasta vahetusel mõned nõudmised veel reguleerimata, on mitmesugused: kas on kindlustusvõtja ja kindlustusseltsi vahel tekkinud vaidlus kindlustustasu suuruse pärast või on kindlustustasu aluseks olev tuleõnnetus leidnud aset aruandeaasta viimastel päevadel ega ole suudetud veel kindlustusvõtja kahju teha kindlaks, või ei ole kindlustustasu saaja isik veel kindel, mis võib juhtuda ettenäitaja peale väljaantud elukindlustuspoliisi juures jne.

Kuna on kindel, et kindlustusseltsil tuleb igal neist juhtudest kindlustustasu maksa, s. t. kanda kahju, ainult maksmise moment on nihkunud aruandeaastast teise aastasse, siis peab kindlustusselts selleks reserveerima tarvilised summad ega või neid summasid aktsionääridele dividendina jagada välja. Sellest on selge, et kahjukatte tagavara arve, kuhu need summad kantakse, ei ole mitte mingisugune tagavarakapital, mis kogutakse võimalike kahjude katteks, vaid sellesse on eraldatud tõeliste, aruandeaastal sündinud, kahjude reguleerimiseks tarvilised summad. Kahjukatte tagavara moodustub, nagu eelpool näidatud, sellaste kreditoride nõudmistest, kellele väljamaksmisele kuuluv summa kas ei ole veel aasta vahetusel lõplikult tehtud kindlaks või on mõnel teisel põhjusel jäänud välja maksamata. Nii ei tähenda summade kandmine kahjukatte tagavarasse mitte kindlustusasutuse rikastumist mingisuguse reservkapitaliga, vaid siin on tegemist tõeliste, kuid aruandeaastal tasumata jäänud, kahjude katteks tarviliste summade eraldamisega.

Sellele seisukohale on mitmel korral asunud

ka maksuasutused, nagu Otsekoheste Maksude Peakomitee oma otsuses Eesti Ühistegelise Kindlustusseltsi kasuprotsendimaksu asjas 27. jaanuaril 1932. a. ja Tallinna-Harju aruandvate ettevõtete ärimaksu komisjon Kindlustusaktsiaselts „Hansa“ tulumaksu asjas 6. mail 1932. a. Kahjuks ei arvesta aga seda maksuamet, vaid, tuge des riigikohtu otsusele 16. maist 1933. a. Kindlustusaktsiaselts „Hansa“ kasuprotsendimaksu asjas, arvab kahjukatte tagavarasse kantud summad kindlustusasutuse maksualuse tulu hulka, nagu oleks need säärased summad, mida kindlustusasutus võiks ka soovikorral ära jagada dividendiks oma aktsionäridele.

Kindlustusasutuste seaduse väljatöötamise komisjon majandusministeeriumis asus aga seisukohale, et kindlustusfondi arvatud summad, sealhulgas ka kahjukatte tagavara, ei pea mitte kuuluma kindlustusasutuse maksualuste tulude hulka. Sellest nähtub, et seadusandlus, lähtudes kindlustusvõtjate huvidest, tunnistab kahjukatte tagavara moodustamise tarviliseks ja kirjutab koguni veel ette kindlustusasutustele, kuidas seda tuleb paigutada.

Üldse oleks soovitav, et maksuseaduste määratud maksualuse kasu väljaarvamise kohta viidaks kooskõlla eriseaduste eeskirjadega bilansi koostamise ja kasu väljaarvamise kohta, nii et võimalikult kaoks vahe bilansijärgse ja maksualuse kasu vahel.

Etteoodud põhjusil asub Kaubandus-tööstuskoda seisukohal, et uude ärimaksuseadusesse võetaks sisse sellane eeskiri, et edaspidi ei teki enam kahtlust selle kohta, et kõik kindlustusfondi kantud summad, sealhulgas ka kahjukatte tagavarasse arvatud summad, tuleb kindlustusasutuse maksualuse kasu väljaarvamisel arvata maha kindlustusasutuse bruto-sissetulekust.

Teiseks sääraseks küsimuseks, mis on tekitanud vastuvaidlusi ja protsesse, on prokuristide arvamine kõrgema administratsiooni hulka. Maksuamet on hakanud viimasel ajal, eriti pankade ja kindlustusseltside kollektiivprokuriste esimese allkirja õigusega, arvama kõrgema administratsiooni hulka, s. t. võrdseks juhatuse liikmetega.

Kui mõne sellase prokuristi palk ületab 4.000 krooni aastas, siis arvatakse üle selle summa tõusev palgaosa ettevõtte maksualusele tuluosale juure. Kuid peale selle tõuseb sellasel korral ettevõttes, kus on palju prokuriste, kõrgema administratsioonide tasude kogusumma üle äri maksu sead. § 519 p. 1 lit. „a“ ettenähtud normi, mille läbi suureneb tunduvalt kasuprotsendimaks. Seaduse mõtte järgi võib aga ainult sääraseid volinikke lugeda kõrgema administratsiooni hulka, kes valitsevad iseseisvalt ettevõtet ja on varustatud vastava volitusega. Pankade ega kindlustusseltside prokuristidel aga sääraseid õigusi ei ole. Nad ei ole õigustatud iseseisvalt tegutsema, vaid vajavad kõigis asjus juhatuse või vähemalt ühe juhatuse liikme otsust. Seepärast ei saa prokuriste kuidagi lugeda võrdseiks juhatuse liikmeile. Kuna ärimaksuseaduse § 519 p. 1 lit. „a“ tekstis leidub sõna „volinikud“, siis on maksuamet seda kasutanud ka prokuristide suhtes ilma küsimust sisuliselt kaalumata.

Sellane nähtus on tulnud ilmsiks mitte üksi pankade ja kindlustusseltside maksustamisel, vaid ka teiste suuremate avalikule aruandmisele kuuluvate ettevõtete juures, ja on samal määral õigluseta. Kaubandus-tööstuskoda mõistab kõrgema administratsiooni alla juhatuse, nõukogu ja revisjonikomisjoni liikmeid. Teistest isikutest võib k/t.-koja arvates ühes aktsiaseltsis kõrgema administratsiooni hulka lugeda veel vaid asjaajaja-direktori või sellase voliniku, kes on õigustatud üksi iseseisvalt juhtima ettevõtet ja on varustatud volitusega, mis teeb teda võrdseks juhatuse liikmetega.

Muudatus selles asjas on tungivalt tarviline. Ei saa pidada õiglaseks korda, kus fiskus maksualusele kasule arvab juure tegelikud kulud. Seepärast tuleb uues ärimaksu seaduses vastav eeskiri (senine § 519 p. 1 lit. „a“) redigeerida sääraselt, et ei teki enam kahtlust selles, et kollektiivprokuriste ei tule mitte lugeda kõrgema administratsiooni liikmeiks maksualuse kasu väljaarvamisel.

Kaubandus-tööstuskoda esitas selles asjas maksudevalitsusele märgukirja ja loodab, et tema põhjendatud soovid leiavad tähelepanu.

Määrus liha ja lihasaaduste valmistamise ja käivitamise kohta.

Põllutööstusministeeriumis on väljatöötamisel määrus liha ja lihasaaduste valmistamise ja käivitamise kohta. Määrusega defineeritakse liha ja lihasaaduste mõistet ja nähakse ette üksik-

asjaline kord liha ja lihasaaduste valmistamiseks ning müümiseks kogu Eesti vabariigi piirides. Määruse kava läbivaatamisest võtab osa ka Kaubandus-tööstuskoja esindaja.

Määruse kava seab üles senistest tunduvalt suuremad nõudmised liha ja lihasaaduste valmistamise ning käivitamise alal, mis teeb välkeetevõtteile liha ümbertöötamise peaaegu võimatuks, kuna määrukses on nähtud ette väga suured nõudmised lihaümbertöötavate asutuste ruumide kohta. Näiteks peab ruumide kõrgus olema vähemalt 3 m. Tööstusruumide seinad ja laed peavad olema siledad, pragudeta ning tehtud pestavast veekindlast materjaalist. Seinad peavad kahe meetri kõrguseni olema värvitud heleda õlivärviga või kaetud glasuurkividega. Põrandad peavad olema tehtud veekindlast materjaalist ja vee ärajuhtimiseks varustatud restiga ja torustikuga.

Lihaümbertöötavate asutuste ruumid ei tohi olla otseses ühenduses eluruumidega, pesuköökidega ega muude ruumidega. Tallidest, lautadest, väljakäigukohtadest ja prügilkastidest peavad need olema eraldatud kindla kapitaalseinaga või asuma vähemalt 20 m eemal. Iga tööliste peale peab tööstuses olema vähemalt 20 m³ õhku. Iga lihaümbertöötamise asutus peab omama puhta, hea õhuvahetusega jääruumi või keldri, mille põrand, seinad ja lagi on tehtud pestavast siledast ja pragudeta veekindlast materjaalist.

Samasugused nõudmised on seatud üles ka lihakaupluste ruumide kohta. Lauad ja letid peavad olema tehtud kivist või puust ja kaetud klaasiga, poleeritud kividega, kahvelkividega või inglisiinaga tinutatud plekiga jne.

Aga see ei ole kaugeltki veel kõik. Määrus nõuab ka, et lihakaupluste ja lihasaadusi valmistavate asutuste tehnilisiks juhatajaiks võivad olla isikud, kes on saanud vastava meistri kutseõiguse, s. t. on sooritanud sellekohase katse haridus-sotsiaalministeeriumi poolt väljatöötatud kava piires, samuti on määrukses nõue, et lihasaadusi valmistavad asutused võivad teutseda ainult põllutöömisteeriumi loomaterivishoiu osakonna poolt kinnitatud ametnike alalise valve all ja juuresolekul.

Kui selle juures mõtelda ebatervislikule olukorrale, missugune valitseb lihasaaduste ja lihamüügil Tallinna turul, kus liha seisab lahtise taeva all määrdunud laudadel, kärbestele ja muudele putukatele kättesaadav, kus tuul tolmu ja mustusega liha puistab üle, ja kõrvutada seda olukorda määrukses püstitatud nõudmistega püsivkaupluste kohta, peab tahtmatult imestama, missugune määratu vahe on tegeliku elu ja teoreetiliselt ülesseatud nõudmistel vahel. Sealjuures seletatakse ministeeriumis, et lahtistelt laudadelt lihamüügi kaotamiseks ei olevat mi-

nisteeriumil mingisugust seaduslikku alust, kuna see kuulub omavalitsuste korraldada.

25. septembril s. a. Kaubandus-tööstuskoda korraldas määruse läbivaatamiseks laiemal ulatusega nõupidamise, millest võttis osa terve rida konservi- ja lihasaaduste valmistajaid. Nõupidamisel asuti seisukohale, et määruse kava vajab mitmes osas parandamist. Nii ei ole soovitatav, et määrus korraldab ühelajal nii liha ja lihasaaduste kui ka kalade ja vähjade valmistamist ning käivitamist, kuna kalade müüki oleks otstarbekas korraldada erimäärukses. Samuti pole soovitatav määrukses võtta nõuet, et enne konservitooside tarvitusele võtmist tuleb toosiid proovid saata põllutöömisteeriumi loomaterivishoiu osakonnale heakskiitmiseks. Sest tegelikult ei saa tööstus üksikuid proove teha enne, kui ei ole valmistatud vastavad stantsid ja matriitsid, mis maksavad kaunis suure summa. Osutuvad aga proovid loomaterivishoiu osakonnale mitte vastuvõetavaks, siis on stantsid oma väärtuse kaotanud ja kulud on tehtud asjatult. Toosiid esitamise nõue võiks käia vaid eksporttööstuse kohta.

Edasi on määrukses keeldud lihasaaduste valmistamisel tarvitada sideaineks tärklisist ja jahu. Seda peaks aga kindlasti lubama, kuid mitte üle 1%, sest tärklis ja jahu on headeks sideaineks, on kahjutud, pealegi tõstetakse nende ainete lisamisega saaduste maitset. Vorsti massi ja kesta värvimine kahjutute värvainetega peaks samuti olema lubatud.

Lihakaupluste ruumide kohta arvati, et tuleks määrukses võtta kaupluste ruumi kõrguse alamäär, mis võiks olla 2,25 m.

Määrukses püstitatud nõude kohta, et tallidest, lautadest, väljakäigukohtadest ja prügilkastidest peavad liha ümbertöötava asutuse ruumid olema eraldatud kindla kapitaalseinaga või asuma vähemalt 20 m eemal, arvati, et küllaldased on praegused omavalitsuse sundmäärused nõuded, mille järgi tähendatud ruumid, kui puudub kapitaalsein, ei tohi olla ligemal kui 4 meetrit. Kui aga nõuda 20 meetri kaugust, siis tuleb mitmel ettevõttel läbi viia ümberehitusi, mis ei ole otstarbekohane. 4 meetri kaugus oleks küllaldane.

Mis puutub käitise tehnilise juhi küsimusse, siis peaks lihakaupluste või lihasaadusi valmistava käitise tehnilise juhi kutsehariduse ulatuse kindlaks määrama tööstusliku kutseoskuse nõukogu, meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse (RT. nr. 60 — 1935) §§ 50, 51, 52 ja 53 alusel.

Lõppeks ei saa kuidagi õigustada nõudmist,

et lihasaadusi valmistavate asutuste järelevalve peab olema alatine, pealegi veel, et alatisiks valvemetnikkeks oleksid loomaarstid. Need nõudmised tooksid liig suuri kulusid tööstustele, mis-suguseid meie eratööstused ei suuda kanda.

Alatinc järelevalve võiks olla vaid neis liha-tööstustes, missugused ekspordeerivad oma saa-dusi välismaale. Pealegi teostavad omavalitsus-ed nii-kui-nii tööstuste üle tarvilist järelevalvet.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Äride register

augustikuu teisel pool (järg).

41. Johann Petri mööbli- ja sadulsepatöös-tus asetseb Pärnus, Rüütli 51 (enne Mal-mi 23).
42. Marie Pihlakas peab Tapal, Jaama 1, toiduainetekauplust; Tapal, Ambla mnt. 11, kaupluse lõpetanud.
43. Aktsiaselts Port-Kunda tsemendivabrik Tal-linn, Valli 4—6. juhatusel liige Georg Sommer lahkunud, uueks juhatusel liikmeks valitud Mihkel Juhkam.
44. Voldemar Praks, Tallinnas, Liiva 11, lõpetanud lihakaupluse ja avanud Tallinnas, Oskari 35, lihakaupluse.
45. Põhja Paberi- ja Puupapivabrikute Aktsia-ühisus, Tallinnas, S. Tartu mnt. 86, põhikiri muudetud.
46. Mihkel Põiklik on avanud nahakaup-luse Rakveres, Lai 24. Varem registreeritud jalaõudekauplust Rakveres, Lai 26, peab edasi.
47. Risti Tööstusühisus, Piirsalu v., juhatusel liige Anna Jürgenson lahkunud, uueks juha-tuse liikmeks valitud Karl Ratassepp.
48. A. Rubanovitsch, Tallinn, Viru 8, kale-levi- ja valmisriietekauplus, ettevõtte on läinud üle usaldusühingule, kus täisosanikeks on Abram Rubanovitš, Joosep Rubanovitš ja Emanuel Rubanovitš, ühingu osakapital Kr. 10.000.—. Firmaks on „A. Rubanovitš ja Pojad“.
49. Karl Saar, Undla v., Kadriinas, nahapar-kimise töökoja lõpetanud, peab edasi sega-kauplust.
50. Pauline Saar peab toiduainetekauplust Tartus, Turu 12, Laeva vallas segakaupluse lõpetanud.
51. B. Sabsay & Ko, Eesti Tööstus- ja Kau-bandus-Agentuuride Büroo, Tallinn, S. Kar-ja 16, täisosanik Ottokar Schreitmann täis-ühingust välja astunud.
52. E. Sacharias & H. Böttker, spedit-sioon, import, eksport, Tallinn, Valli 10, kol-lektiivprokuura antud Herbert Mendile.
53. Johannes Sipsaka Narvas, Paemurru 6, asetsenud toiduainetekauplus lõpetatud, peab edasi pagariäri Narvas, Posti 65.
54. Eduard Soiltsi riidekaupluse ja riiete-tööstuse asukohaks on Türi, Viljandi 7 (enne Jaama 5).
55. Evald Suits peab Jõhvis, Sompä 8, toi-duainetekauplust; pagariäri Jõhvis, Rakvere 9, lõpetanud.
56. Mehaanikatöökoda „Mehaanik“ E. Tam-bur ja A. All asetseb Kuressaares, Tallinna 22 (enne Lossi 7).
57. Jaak Tauts peab edasi toiduainetekaup-lust Tallinnas, V. Juhkentali 7 ehk Drevingi 5, lihakaupluse Tallinnas, V. Juhkentali 8, lõpetanud.
58. Alma Teetsovi majapidamistarveteäri asukohaks on Kuressaare, Pruuli 1.
59. Marie Tomusk on avanud Viljandis, Uusturg, toiduainetekaupluse, peab edasi sauna Viljandis, Tartu 37.
60. Hans Tusti toiduainetekauplus asetseb Pärnus, Karusselli 35 (enne Koi 5).
61. Tõnu Tõnisson on avanud Viljandis, Kõue 7, sae- ja jahuveski, Pärnus, Munga 7, jahulao, Kõpu ja Aimala metskondades metsa-tööstused; firmaks on „Viljandi sae- ja jahu-veski T. Tõnisson“, piiratud prokuura antud Franz Ondrujle.
62. Osvald Vakmann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Lutri 48, portselaanitöös-tuse, mida peab firma all „Portselaanitööstus „Ovak“ O. Vakmann“.
63. Johanna Villmann Tallinnas, S. Pär-nu mnt. 8, lõpetanud riidekaupluse ja avanud Tallinnas, Falkpargi 12, pudu- ja kirjutus-tarvetekaupluse firma all „J. Villmann“.
64. Amalie Vinnali segakauplus asetseb Viljandis, Lossi 12 (enne Laidoneri pl. 10).
65. Metsaeksport Gustav Virma asukohaks on Tallinn, Kaarli puistee 3 (enne Narva mnt. 14).
66. Mihkel Võsa on lina- ja põllusaaduste-kaupluse Võhma alevikus lõpetanud, peab edasi samasugust kauplust V.-Vändra vallas firma all „Mihkel Võsa lina- ja viljakauplus“.

Septembrikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Vilma Alt, Elva al., Pikk 10, riide- ja puduäri.
2. E. Andrekson, Tapa, Pikk 18, pudukaup-lus, ärip. Emeline Andrekson.
3. A. Bader, Tallinn, Kentmanni 18, värvi- ja kosmeetikakauplus, ärip. Aleksandra Bader.
4. J. Becker, Tallinn, Imanta 34, klaveri- ja keelpillitööstus, ärip. Julius Becker.
5. Anton Dreing, Tallinn, Vabriku 45, värvi- ja kosmeetikakauplus.

6. Martin Erik, Tallinn, Apteegi 7, söögi-saal.
7. Aug. Grünberg & Ko, Tallinn, Olevimägi 6, kristallklaasi lihvinine; täisühing, täisosanikud August Grünberg ja Oskar Viikmann, ühingu osakapital Kr. 2.500.—.
8. Eduard Gutmann, Põltsamaa, Lossi 20, saun.
9. Masinate ehitus- ja parandustöökoda R. Holsting, Tallinn, S. Pärnu mnt. 78-a, ärip. Rudolf Holsting, prokurist Hermann Jagonov.
10. Vilditööstus Hoppe ja Ko, Tartu, Raekoja 18, usaldusühing, täisosanik Anna Hoppe, ühingu osakapital Kr. 3.000.—, prokurist Friedrich Hoppe.
11. Kurt Intson, Abja-Paluoja, linaseemnekauplus.
12. Hotell-restoran „Euroopa“ L. Isak, Tallinn, Viru 24, ärip. Leonid Isak.
13. Maali Jaas, Tartu, Puiestee 56, toiduainete- ja piimakauplus.
14. Alide Jakstein, Anija v., Kehra, liha-kauplus.
15. L. Jeberg, Tallinn, Liiva 12, toiduainete-kauplus, ärip. Leontine Jeberg.
16. Tehniline keemiatööstus „Pyrophor“ A. Jäger, tulekividetööstus, ärip. Arnold Jäger.
17. Prov. Nelly Kaberi apteek, Võsu.
18. Gustav Kirsmann, Tallinn, Narva 33, söögimaja.
19. Harald Kongas, Nõmme, S. Pärnu 61, toiduainete-kauplus.
20. Elmar Landra, Otepää al., Pühajärve tee, lihakauplus.
21. M. Leinfeldt, Narva, Suur 18, toiduainete-kauplus, ärip. Marie Leinfeldt.
22. Herbert Liivak, Paldiski, Poska 17, riide- ja valmisriiete-kauplus.
23. Anna Madisson, Tallinn, V. Karja 5, pudukauplus.
24. Paul Meisner ja H. Lemets, nahaja nahasaadustekauplus, Rakvere, Laada t. 31, täisühing, täisosanikud Paul Meisner ja Helga Lemets, ühingu osakapital Kr. 750.—.
25. G. K. Meyer, Tallinn, Liivalaia 25, agentuuräri, ärip. Georg-Konrad Meyer.
26. Hermann Mägraken, Tartu, Kalaturu 3, kamponikudumise tööstus.
27. Arnold Nurk, Tartu, Riia 24, lukusepa-töökoda.
28. Salme Pain, Tartu, Raekoja 21, kübara-äri.
29. Arnold Palmberg, Iisaku alevik, sega-kauplus.
30. Eduard Raig, Tartu, Erne 14, liha-kauplus.
31. Susanna Reinmann, Tallinn, Preesi 16, lihakauplus.
32. Artur Reinpere, Tallinn, Viru 21, puu-vilja- ja maiustustekauplus.
33. Marie Roodus, Tallinn, Koidu 21, toiduainete-kauplus.
34. Sophie Rosenbeig, Tallinn, Vene 3, juuksetööstus.
35. Ella Ruistoma, Pärnu, Riia t. 43 piima- ja piimasaaduste kauplus.
36. Tallinna valmisriieteladu M. Schulmann, Tallinn, Mundi 3, valmisriieteäri, ärip. Maria Schulmann.
37. Kaubandusühisus M. J. Sepp & Ko, Tallinn, S. Karja 18—20, lõhkeainetemüük; usaldusühing, täisosanik Martin-Johannes Sepp, ühingu osakapital Kr. 10.000.—, prokurist William Lindström.
38. Salme Soom, Tartu, Aleksandri 71, toiduainete-kauplus.
39. Roman Studemeister, Tallinn, Pühavaimu 15—8, nädalalehe väljaandmine.
40. M. Talvik, Tallinn, Reimanni 1, toiduainete-kauplus, ärip. Melaania Talvik.
41. Maria Toots, Tartu, Kivi 22, toiduainete-kauplus.
42. Jaan Tuulas, Tartu, Rütütl 12, rätsepa-tööstus.
43. Ernst Valter, Hallinga v., Pärnu-Jakobi alevik, apteek; prokurist Otto Protz.
44. Marie Zeisig, Tallinn, Kodu 16, toiduainete-, piima- ja õllekauplus.

Registreeritud muudatused:

1. Schliom Abeshaus'i kaubandusekono- tori asukohaks Tallinn, Aia 5-a—5 (enne Viru 17).
2. August Amos avanud veel optikakaup- luse Tallinnas, Jaani 6.
3. Eesti elektrimasinate ehituse A/S, Tallinn, Soo 27, juhatuse liikmeks valitud Michael Stark.
4. Ernst Evers'i surma puhul Pärnus, Riia 54, asuvat rohu- ja värvikauplust peab Pauline Evers firma all „Pauline Evers“.
5. Hilda Fuchs, toiduainete-kaupluse asu- kohaks Tartu, Puiestee t. 49-b, (enne Roosi t. 55).
6. Inglis valmisriiete-kauplus Lea Gross- mann, Rakvere, Tallinna t. 20, prokuura antud Elias Grossmann'ile.
7. Hans Grossthal, avanud Võrus, Jüri 5, saapakaupluse; saapakauplust ja -tööstust Valgas, Vabaduse 12, peab edasi.
8. R. Hanson, liha- ja vorstikaupluse asuko- haks Tartu, Tähe 9; (enne Tolstoi 13-a).
9. Mehaaniline saapavabrik „Flamingo“ K. Hinrichson ja Ko, avanud Tallinnas, Õlle- pruuli 2, jalanõudekaupluse (varem registree- ritud jalanõudetööstus).
10. Amalie Jaakson, jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Aia 5, paberikaupluse firma all „A. J. Jaakson“.

11. „Progress“ A. J. Jakobson, keemilise puhastuse ja pesuäri asukohaks Tallinn, Narva mnt. 50 (enne nr. 53).
12. E. V. Jürgens, Tartu, Ülikooli 2, kustunud Sigrid Kieseritzky prokuura. Üldprokuura antud Erna Tschakkar'ile ja Verner Redlich'ile.
13. Aleksander Jürgenson, segakaupluse asukohaks Kohtla v., Kohtla jaama juures (enne Jõhvi al., Narva mnt. 4).
14. Jaan Kallas, toiduainetekauplus, asukohaks Tartu, Söögiturg 3.
15. Hans Karoles, avanud lihakaupluse Tartu, Aleksandri 78; talurahvatarvetekaupluse, Raekoja 42, lõpetanud.
16. Püssi Elektri Ühing G. Kieseritzky ja Ko, Püssi jaam, taisosanik Friedrich Kangurmann lahkunud. Lepinguga 12. septembrist 1935. moodustatud usaldusühing, kus taisosanikuks Gustav Kieseritzky. Ühingu osakapital Kr. 350.—.
17. Rita Kikerpill, vilja ja viljasaaduste ostu-müügiäri asukohaks Tartu, Aleksandri 20 (enne Riia mnt. 15).
18. Theodor Kurmacher, graveerimistööstuse asukohaks Tallinn, Müürivahe 31 (enne Müürivahe 42).
19. Moses Marienburger avanud pleksepatööstuse Tartu, Narva 13; peab edasi pealisnahatööstust Tartu, Kivi 8.
20. Tamsalu lubjavabrik K. Mauritz ja Ko, Nõmmküla v., Tamsalu jaam, taisosanik Konrad Mauritz lahkunud. Ettevõtte üle läinud ühes firma tarvitamise õigusega Hermann Mossa'le, kes jääb ainuisiklikuks äripidajaks.
21. Michail Milleri firmaks on „Kaubanduskontor M. G. Miller“ ja asukohaks Tallinn, Pikk 3 (enne Niguliste 14—2).
22. Gerda Oniks, jätkab äritegevust, avades Tallinn, Rütli 4—3 pesutööstuse, firma all „G. Oniks“.
23. Anna Petermann, avanud Pärnus, Vee 13, toiduainetekaupluse. Piimakauplust Pärnus, Vee 9, peab edasi.
24. Elisabeth Peterson, segakaupluse asukohaks Haapsalu, Karja 17 (enne Posti 13).
25. Richard Piibermann, lihakaupluse asukohaks Tallinn, Vase 7 (enne Astri 16).
26. Julie Pikkur, jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinn, Viidemanni 3.
27. Johannes Puna, jätkab äritegevust, avades piimakaupluse Tartus, Pepleri 11.
28. Aktiaselts „Regina“, Tallinn, S. Tartu mnt. 45, juhatastest surma läbi lahkunud Hendrik Mikhein. Juhataste liikmeteks valitud Hendrik Anton jun. ja Oskar Moisar.
29. Maria Seppel, jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinn, Kaupmehe 20.
30. Elfriede Siiberg, jätkab äritegevust, avades trikoopesutööstuse Pärnus, Vabadusväli 8.
31. August Sinka, Narvas, Joala 15, asuva rohu-, värvi- ja prillikaupluse üle annud Bertha Lõhmus'ele ühes firma „August Sinka“ tarvitamise õigusega.
32. A/S Tallinna Aktsia-Pank, Tallinn, Merepuiestee 15, surma läbi lahkunud Rudolf Lugenberg; juhataste liikmeteks valitud Carl Schilling.
33. Nikolai Teisenroth'i uueks perekonnanimeks „Teliste“ ning Tallinn, Viru t. 10, asuva riidekaupluse firmaks „N. Teliste“.
34. Alise Toom, jätkab äritegevust, avades Tallinn, Soo 6, kilu- ja konservitööstuse, firma all „Kilu- ja konservitööstus A. V. Toom“.
35. Vilhelm Vieckmann surnud. Tallinnas, S. Pärnu 48, asuv sooda- ja pesupulbritööstus ühes firmaga „V. Vieckmann“ üle läinud täisühingule, kus taisosanikkudeks Lydia Vieckmann, Valentine Ekimoff ja Vilhelm Vieckmann jun. Ühingu osakapitaliks Kr. 1.500.—.
36. Aleksander Vinkel jätkab äritegevust avades Tallinnas, Katusepapi 10—7, segakaupluse (müük sõidukist).

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Johanna Abel, Tallinn, Apteegi 7, söögisaal-kohvik.
2. J. Alting „Farbekunst“, Tallinn, Vesivärava 44—6, kaunistuste valmistamine ja trükkimine paberile ja riidele; ärip. Jüri Alting.
3. A. Freymann, Tallinn, Kentmanni 18, värvi- ja kosmeetikakauplus, ärip. Alfons Freymann.
4. Aug. Grünberg, Tallinn, Suur-Brookusmägi 6, kristallklaasi-lihvimisestööstus; ärip. August Grünberg.
5. Sophie Hiip, Tallinn, Viidemanni 3, toiduainetekauplus.
6. Priidu Kangur, Haapsalu, Kalda 11, toiduainetekauplus.
7. Söögimaja Olga Klaus, Tallinn, Narva 33, söögimaja.
8. Lidia Klein, Tallinn, Magasini 1, toiduainetekauplus.
9. Elisabeth Krusberg, Rakvere, Poska pst. 7, toiduainetekauplus.
10. L. Lehtsaar, Tallinn, Kodu 16, toiduainete-, piima- ja õllekauplus; ärip. Leena Lehtsaar.
11. M. Liiva, Tallinn, Reimani 1, toiduainetekauplus; äripidaja Marie Liiva.
12. L. Lüdigi, Pärnu, Vee 13, toiduainetekauplus; ärip. Ludmilla Lüdigi.
13. Kasimira Macpherson, Tallinn, V. Karja 5, pudukauplus.
14. A. Moppel, Pärnu, Riia 43, piimakauplus; ärip. Anna Moppel.
15. Marie Nõmm, Pärnu, Tallinna-Posti 54, toiduainetekauplus.

16. Anna Otti, Tartu, Võru 78, piimakauplus.
 17. Tiido Palmberg, Iisaku alevik, segakauplus.
 18. Rud. Passup, Pikk 36, laskeriistade töökoda; ärip. Rudolf Passup.
 19. Leida Piibermann, Tallinn, Lille 27, kala- ja juurviljakauplus.
 20. Juukselõikuse äri K. Rosenberg, Tallinn, Vene 3; ärip. Konstantin Rosenberg.
 21. Harry Rähni, Tartu, Aleksandri 8, nais-terahvakübaraäri.
 22. Vladislav Samovitsch (ainuisikliku äripidajana), Haapsalu, Jaama 1-a, toiduainetekauplus.
 23. P. Tanni, Tartu, Puiestee t. 56, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Peeter Tanni.
 24. Liina Trees, Tallinn, Koidu 21, toiduainetekauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat lisade nr. nr.	Elukoht
Schiffer, Edmund ja Kjellberg, May-Eva-Gertrud	22. VII 35	R. T. lisa nr. 61 6 VIII 35	Tallinnas, S. Tatari 5—8.
Tiidemann, Ernst ja Grünberg, Elly-Alide	29. VII 35	R. T. lisa nr. 64 16. VIII 35	„ Tarabella 13. „ Bekkeriteh.10 „ Nunne 8—1 „ S. Roosikrantsi 8-a—1. „ V. Komaassi 20—12.
Vahter, Friedrich-Voldemar ja Ekstein, Adele	30. VII 35	„	Võrumaal, Linnamäe v.
Viira, Ilmar Hansu p ja abik Valentiine Peetri t.	29. VII 35	„	Tartus, Tiigi 3—1.
Kala, Bernhard Augusti p. ja Siska, Ella Kaarli t.	3. VII 35	„	Pärnus, Liiva 1.
Uibo, Peeter Jaani p. ja Kallas, Lydia (Alide) Karli t.	9. VII 35	„	Tallinnas, Koidu 49—2.
Iisak, Jaan ja tema abik. Anna	1. VII 35	R. T. lisa nr. 65 20. VIII 35	Tartus. Taara pst. 7. Nõmmes, Männiku 24. Pärnus, Poska 30.
Ruuväl, Gustav ja abik. Liisa, sünd. Porn. .	8. VIII 35	R. T. lisa nr. 67 27. VIII 35	Tallinnas, S. Tartu 41—1 „ V. Kalamaja 5-25. „ Soo t 4-a. „ Vabaduse pl 1.
Hartmann, Erich ja abik. Adelaide, sünd. Mender	2. VIII 35	„	Pärnus, Rääma
Lieberg, Artur ja abik. Luise-Amalie	30. VII 35	„	Narvas, Koidu 2.
Mikk, Marie (Mari) ja Meenov, Peeter. . .	29. VI 35	„	„ Vestervalli 27.
Pusick, Guido ja Hindreus Ingeborg . .	17. VIII 35	R. T. lisa nr. 69 3. IX 35	Virumaal, Salla v.
Kurg, Kustav Jüri p. ja Käba, Aino Hansu t.	10. VII 35	„	Tallinnas, Imanta 4.
Setkov, Feodor Aleksei p. ja abik. Anna-Marie Mihkli t.	19. III 35	„	„ Uus t. 24. „ Dunkri 4
Annus, Elmar ja Hlopotov, Maria	28. VI 35	„	Pärnus, Tallinna mnt 1 „ Tallinna mnt. 44
Vilk, Osvald ja abik. Linda, sünd. Martov. . .	25. VI 35	„	Koonga v. Nurga talu.
Grünberg, Valter ja abik. Alma, sünd Pavelson	29. VIII 35	R. T. lisa nr. 70 6. IX 35	„ „ Mägiste t.
Strasch, Frieda-Rebeka ja Gelb, Iser Vulfi p.	30. VIII 35	„	Tori vallas Tori mõisas.
Lipmann, Johannes Madise p. ja Aspe, Adeline-Valide	11. VII 35	„	
Ojasson, Jaan Jüri p. ja Pillmann	1. VII 35	„	
Nuut, Johann Jaani p. ja abik. Ida Mihkli t. .	11. VII 35	„	

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Laenuprotsente on alandatud.

1. oktoobrist vekslite diskont pankadele 4%, muudele klientidele 4,5%. Kontokorrent-laenu pankadele 5,5%, muudele klientidele 6%.

Eesti Panga nõukogu otsustas alandada, 1. oktoobrist arvates, intresside määra vekslite diskondilt ja kontokorrent-laenule poole protsendi võrra.

1. oktoobrist alates võtab Eesti Pank kõikidelt ärivekslitelt, mis diskonteeritakse või rediskonteeritakse Eesti Pangas, pankade poolt 4% ja kõikide teiste klientide poolt 4,5%.

Samast ajast alaneb kontokorrent-laenule võetav intressimäär pankadele 5,5%-ni ja teistele klientidele 6%-ni.

Seni olid mõlemad siinmainitud laenuliigid poole protsendi võrra kallimad. Sisuline otsus intressimäära alandamiseks oli tehtud nõukogu poolt juba kevadel. Nüüd järgnes vaid vormiline otsus põikemate mõttevahetusteta.

Nagu kuulda, tahab Eesti Pank astuda veel ühe sammu intressimäära alandamise suunas poole protsendi võrra, millelega muutuks odavamaks kontokorrent-laen. Nimelt peab praeguse põhikirja alusel kontokorrent-laenu protsent olema 1,5% võrra kõrgem kui ärivekslite diskontoprotsent. Seda vahet protsendimääras peetakse aga liig suureks. Varemadel aegadel, kui vekslite diskont sündis veel 8 protsendiga, tundus see vahe olevat märksa normaalsem. Kontokorrent-laenu oma iseloomult on tunduvalt soodsam. See kujutab endast liikuvat arvet või vaba krediiti, mille juures on määratud vaid piirid, millest klient ei või üle minna. Selle laenuliigi juures arvestatakse isegi protsent neli korda aastas tagant järele, kuna vekslite diskondil intressid tuleb tasuda ette ära.

Kavatsuste kohaselt vähendatakse Eesti Panga põhikirja nõuet ülalmainitud intressimäära vahe suhtes seniselt 1,5 protsendilt 1 protsendini.

Päevakorral trahterimaksu seaduse ümberkorraldamine.

18. sept. oli maksuvalitsuses korraldatud nõupidamine trahterimaksu seaduse ümberkor-

raldamise asjus. Kaubandus-toostuskoja poolt võtsid nõupidamisest osa koja sündik Ado Anderkopp ja II sektsiooni liige J. Janson. Nõupidamisel selgitati ümberkorraldamise küsimust põhimõtteliselt ja üksikasjaliselt.

Briti raua- ja teraskaupade valmistajad.

Briti saatkond palub teha teatavaks Briti raua- ja teraskaupade valmistajate nimed, et Eesti tellijad võiksid tulevikus pöörduda nimelt säärase ühingute poole, kus nad oleksid täiesti kindlustatud, et neid varustatakse ka originaal Briti kaubaga. Muidu võib juhtuda, et tellimised satuvad vaheltkauplejate firmade kätte, kes saavad Briti kaupade hulgas ka mõne teise päritoluga kaupa.

Soovitatud firmade nimed on:

1) National Association for Rolled and Re-Rolled Steel Products, Caxton House. (E) Tothill Street. Westminster, London SW 1.

2) Iron and Steel Wire Manufacturer's Association, R. C. D. Isgar (Secretary) 21, Spring Gardens, Manchester.

3) British Steel Export Association Brettenham House, Lancaster Place Strand, London W. C. 2.

4) Sheet Markers' Conference, Wenham Bros (Secretaries), 21 Bennett's Hill, Birmingham.

5) Sir Edgar R. Jones, K. B. E. 12 Whitehall, S. W. 1.

6) Rail Marker's Association, Messrs Peat Marwick Mitchell & Co (Secretaries) 11, Ironmonger Lane, London E. C.

Kaubavahetus N. Venega.

Augustilkuus s. a. on Eestist N. Venesse läinud kaupu kokku 230 vag. 503 tn., sellest elusigu 135 vag., elusloomi 85 vag. 460 tn., tallanahka 4 vag. 31 tn., muid kaupu paari vaguni viisi.

Samal ajal on N. Venest Eestisse tulnud kokku 198 vag. 2771 tn., sellest suuremal arvul superfosfaati — 66 vag. 979 tn., soola 42 vag.

752 tn., malmi kangides 12 vag. 189 tn., määrde-
õli 10 vag. 127 tn., gaasiõli 8 vag. 93 tn. ja
muid kaupu vähemal määral.

Kaubavahetus Lätiga.

Eestist Lätisse on augustikuus läinud kaupu
— kokku 57 vag. 544 tn., sellest suuremal ar-
vul segakaupa — 17 vag. 9 tn., põlevkiviõli 19
vag. 284 tn., bensiini 7 vag. 81 tn., vanarauda
5 vag. 74 tn., kaltse 4 vag. 36 tn. ja muid kaupu
üksikud vagunid.

Samal ajal on Lätist Eestisse tulnud kokku
28 vag. 134 tn., selle hulgas 15 vag. segakaupa
21 tn., bensiini 4 vag. 53 tn., lina 2 vag. 17 tn.
ja muid kaupu üksikud vagunid.

Teadaanne meremeestele.

Pärnu tulede iseloom muudetakse.

1. oktoobrist s. a. muudetakse Pärnu välimise
sihi tulede iseloom järgmiselt:

Alumine punane seisev tuli muudetakse var-
jutatavaks tuleks; valgustab 1 sek., pime 1 sek.,
periood 2 sek. Ulemine valge seisev tuli muu-
detakse valgeks varjutatavaks tuleks: valgustab
2 sek; pime 2 sek., periood 4 sek. Muus osas
jaavad tuled muutmata.

Eesti tuletornide nimekiri 1935. a. nr. 136, 137.

Vilsandi tuletorni tuli varustatakse värvilise sektoriga.

1. oktoobrist s. a. seatakse Vilsandi tuletor-
nile punane sektor ja siis valgustab tuletorn
järgmiselt:

Tugev. valge tuli 348° üle N ja O kuni
164½°; punane tuli 164½° üle S kuni 212°;
nõrk valge tuli 212° üle W kuni 348°. Muus
osas jääb tuli muutmata.

Eesti tuletornide nimekiri 1935 — nr. 78.

Toiduainete turg.

London.

26. IX

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg	
Northern Manitoba . . . . . sh.	34/1½
Rosario Santa Fe . . . . . „	—
Jahu, kaal — 140 Ingl. naela = 63,5 kg	—
Good Canadian . . . . . sh.	13/9
Odrad, kaal — 112 Ingl. naela = 50 kg	sh. 5/6
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg	sh. 7/9
Linad, cif per tn.	
Livonian, Basis Risten . . . . . £	77/—
Tows, Soviet . . . . . „	81/—

20. IX.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri . . . . . sh.	83/—96/—
Daani . . . . . „	85/—
Hollandi . . . . . „	82/—
Eesti . . . . . „	81/—
Rootsi . . . . . „	82/—
Poola . . . . . „	79/—

20. IX.

Munad — 120 tk.

Eesti . . . . . sh.	9/9
---------------------	-----

Või.

20. IX. Manchesteris

Eesti . . . . . sh.	105/—
Läti, punane . . . . . „	105/—
Rootsi . . . . . „	118/—
Daani . . . . . „	130/—
Uus-Meremaa finest . . . . . „	112/—
first . . . . . „	111/—

27. IX Daani . . . . . „	130/—
--------------------------	-------

Hamburg.

27. IX. Nisu.

Sisemaa, 50 kg eest . . . . . Rmk.	—
Manitoba I, cif 100 kg eest term. fl.	5.95
Hard Atlantic, cif 100 kg eest term. „	6.—
Hard Winter, cif 100 kg eest „ „	—

Rukis.				Riis, Burmah II, 50 kg eest Rmk.	10.50
La Plata, Hamburgis		Rmk.	3.15		
„ Amsterdamis . . .		„	3.10	Või.	
Kaerad.				20. IX. Berliin	
Sisemaa, 50 kg eest loco . . .		—		Saksa Markenbutter . . .	Rmk. 130.—
Suhkur, cwt. (50 kg)				„ feine Molkereibutter „	127.—
Toores	sh.	4/3—4/9		Meiereibutter . . .	—
Hollandi	„	—		Landbutter	118.—
Belgia	„	—		Kochbutter	110.—
Tšehhi	„	—		Eesti	—
Poola	„	—		Läti, punane	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	14. IX	16. IX	17. IX	18. IX	19. IX	20. IX	21. IX	23. IX	24. IX	25. IX	26. IX
Frank	75.09	75.04	75.02	74.85	74.79	74.69	74.59	74.54	74.63	74.79	74.66
Dollar	4.9512	4.9468	4.9431	4.9331	4.9268	4.9181	4.9118	4.9093	4.9212	4.9331	4.9218
Rootsi kroon	19.392	19.392	19.392	19.392	19.392	19.392	19.392	19.392	19.393	19.393	19.393
Daani kroon	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40	22.40
Norra kroon	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.903	19.903	19.903
Saksa mark	12.285	12.285	12.280	12.225	12.245	12.230	12.220	12.10	12.230	12.245	12.235
Soome mark	226.93	226.93	226.93	226.93	226.87	226.87	226.87	226.87	226.87	226.93	226.93
Floriin	7.3350	7.3350	7.3250	7.3075	7.2775	7.2675	7.2675	7.2675	7.2875	7.31	7.29
Liira	60.75	60.68	60.53	60.43	60.31	60.31	60.43	60.34	60.31	60.37	60.31
Helveetsia fr.	15.215	15.222	15.230	15.215	15.190	15.147	15.120	15.107	15.142	15.172	15.152
Tšehhosl. kr.	119.56	119.62	119.37	119.31	119.18	119.06	118.87	118.75	118.81	119.12	118.93
Belga	29.315	29.300	29.255	29.230	29.200	29.165	29.070	29.060	29.105	29.155	29.145
Silling	26.18	26.18	26.15	26.12	26.06	26.06	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—
Slott	26.28	26.28	26.21	26.21	26.18	26.18	26.12	26.09	26.12	26.18	26.15
Pengo	26.12	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—	26.—
Latt	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—	15.—
Litt	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50
Tšerv.	5.702	5.712	5.712	5.707	5.707	5.691	5.692	5.692	5.692	5.677	5.678
Eesti kroon	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Hõbe p/unts	29 ³ / ₈	29 ³ / ₈	29 ³ / ₁₆	29 ³ / ₁₆	29 ³ / ₁₆	29 ³ / ₁₆	29 ¹ / ₄	29 ⁵ / ₁₆	29 ⁵ / ₁₆	29 ⁵ / ₁₆	29 ¹ / ₄
Plaat. p/unts	140 sh.	140 sh.	140 sh.	140 sh.	141 sh.	140 sh.	141 sh.	141 sh.	141 sh.	141 sh.	141 sh.
Kuld p/unts	7 ¹ / ₂ d.	5 d.	9 ¹ / ₂ d.	11 d.	141 sh.	140 sh.	5 d.	141 sh.	6 d.	141 sh.	3 d.

	B E R L I N										
	12. IX	14. IX	16. IX	17. IX	18. IX	19. IX	20. IX	21. IX	24. IX	25. IX	26. IX
Naelsterling	12.28	12.30	12.315	12.290	12.275	12.27	12.24	12.235	12.225	12.27	112.24
Frank	16.395	16.395	16.395	16.395	16.395	16.395	16.39	16.39	16.395	16.395	6.395
Dollar	2.488	2.487	2.487	2.488	2.487	2.488	2.489	2.489	2.487	2.487	2.487
Rootsi kroon	63.32	63.40	63.48	63.36	63.28	63.25	63.09	63.07	63.01	63.25	63.08
Daani kroon	54.83	54.91	54.98	54.87	54.80	54.78	54.64	54.62	54.57	54.78	54.64
Norra kroon	61.67	61.80	61.82	61.70	61.63	61.60	61.45	61.42	61.37	61.60	61.45
Soome mark	5.41	5.42	5.425	5.415	5.41	5.41	5.395	5.39	5.39	5.405	5.39
Floriin	168.—	167.40	167.50	167.85	167.90	168.15	168.50	168.40	168.05	167.40	168.10
Liira	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32	20.32
Helveetsia fr.	80.92	80.84	80.84	80.80	80.71	80.68	80.81	80.84	80.83	80.85	80.77
Belga	41.96	41.97	42.—	42.—	41.98	41.99	41.95	41.99	42.06	42.05	42.02
Latt	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—	81.—
Eesti kr.	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50	68.50
Litt	41.57	41.57	41.57	41.57	41.57	41.57	41.55	41.55	41.56	41.56	41.56

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

		Kroonid.			Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg eest ühes valge puuvillase kotiga.			Heeringad, Šoti „Matties“ II s. tünn	—	—
Püülijahu:			„ „ „ „ „Mattfulls“	37.00—42.—	—
Rukkipüül patent (à 50 kg.)	100 kg.	—	„ Islandi, o/ü. Kalandus 1/1	—	—
„ harilik	„	22.—	„ „ „ „ „ „ 1/2	—	—
„ III sort	„	—	Liha, sea, I sort	1 kg.	0.49—0.50
„Eesti Parem“ saiajahu	„	33.—	Liha, looma, I sort	„	0.23—0.37
„Kalev“	„	30,5	Ölikoogid, linaseemne	100 kg.	—
„Kungla“	„	—	„ päevalille.	„	—
„Sampo“	„	23.—	„ puuvilla	„	—
Manna	„	33.—	„ palmi	„	—
Granular	„	31.—	Sojatangud	„	—
Saiajahu poolsõre	„	33.—	Nisukliid	„	—
„ sõre	„	33.—	Maapähklikoogid	„	—
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahud: rukki	100 kg.	13.70—14.50	Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.49.50—0.62.25
rukkipüül	„	22.—	„ „ Mitkal „	„	0.36.50—0.47.50
nisu, pehme —	—	—			
sõre	„	23.00—33.—			
Kaerahelbed (Herakulo)	1 kg.	0.28			
A/S. Rotermanni teh.					
Jahud: rukki	100 kg.	14.00—14.50	Lina, ristna R	102	100
„ „ püül	„	19.50—21.50	hoffsdreiband HD	93	91
„ nisu, pehme — sõre	„	22.00—34.—	dreiband D	84	82
Nisu, Eesti	„	13.50—15.—	ordinäärdreiband OD	73	71
„ külvi, suvi „Rubin“	„	—	liivi-ordinäärdreiband LOD	62	60
Rukis, Eesti.	„	12.50—12.75	takupraak H	50	48
Kaerad, toidu, Eesti	„	—	Ehitustakk		
Odrad, õlle, Eesti	„	—	Tendants: selguseta		
„ toidu, Eesti	„	—	Takud, Codilla I	1 kg	0.62
Herned, peluskid, külvi	„	—	„ „ II	„	0.50.
Riis, Burma II	„	45.—	„ ehituse	„	0.15
Kartulid, sõogi	„	—	Linaseemned, külvi, 95%,		
„ piirituse	„	—	baas, ...		—
„ vabriku	„	—	Kivistüsi, auru, Yorkshire,		
Kartulitärklis „Supérieur“	„	22.—	2 korda pestud	1000 kg	27.50
Siirup, kartuli, 42%	„	24.—26.—	„ auru, Newcastle	„	25.50
Glükoos	„	24.—	„ sepa	„	27.50
Margariin, kodumaa	„	65.00—75.—	Koks, kütte	„	—
Kaseiin, Eesti, toores	„	—	„ gaasi, Tallinna gaasivabr.	„	50.—
Juust, „schveitsi“, kodumaa	1 kg.	1.30	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	„	8.30
Kakao, Hollandi	„	2.00—2.60	Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto	„	8.—
„ Eesti	„	2.00—2.30	Kütteõli, ...	100 kg.	4.60 (v. 5.—)
Kohv, Rio, Santos jne.	„	4.35—5.—	Raskeõli	„	7.25 (v. 5.—)
„ Kesk-Ameerika sordid	„	6.50—7.50	Estobituumen A. B. C (gudrong)		
Tee, laht., oransh Pekoe, Tseilon	„	5.50—6.—	tünnid br.	„	8.75
Tee, laht., oransh Pekoe, Java	„	5.00—5.50	„ D. E. (pigi) „	„	8.75
Suhkur, peenike, valge, ...	100 kg	42.00—42.25	Katuselakk, ...	„	9.25
„ Poola	„	—	Fenolaat, tünnides, netto	„	4.75 (v. 5.—)
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	„	—	Karbolineum „Estokarbolineum“		
„ Irboska ja Narva	„	2.50	A. B. netto	„	9.75—10.75
Sool, lahtine, Saksa	„	2.50	„Estokarbolineum“ C, netto	„	7.75
„ Inglise	„	2.50	Raalalakk, tünnides, netto	„	16.75 (v. 8.—)
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	35.00—37.—		Imbutusõli A, netto, tünnides	„	—
„ „ „ „ „Mattfulls“	„	37.00—39.—	„ B „ „	„	—
„ „ „ „ „ „	„	—	„ C „ „	„	5.25
„ „ „ „ „ „	„	—	Tolmuõli	100 kg.	—
„ „ „ „ „ „	„	—	Asfaltmastiks, ...	„	5.25
„ „ „ „ „ „	„	33.00—37.—	„ emulsoon	„	9.25

Linahindade noteerimise komisjon noteeris 30. VIII 1935 järgmised lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

Petseri- ja Mujal
Võrumaal Eestis

Lina, ristna R	102	100
hoffsdreiband HD	93	91
dreiband D	84	82
ordinäärdreiband OD	73	71
liivi-ordinäärdreiband LOD	62	60
takupraak H	50	48
Ehitustakk		
Tendants: selguseta		
Takud, Codilla I	1 kg	0.62
„ „ II	„	0.50.
„ ehituse	„	0.15
Linaseemned, külvi, 95%,		
baas, ...		—
Kivistüsi, auru, Yorkshire,		
2 korda pestud	1000 kg	27.50
„ auru, Newcastle	„	25.50
„ sepa	„	27.50
Koks, kütte	„	—
„ gaasi, Tallinna gaasivabr.	„	50.—
Kütteturvas (riigi turbatööst.)	„	8.30
Põlevkivi, fr. ladu Tall., netto	„	8.—
Kütteõli, ...	100 kg.	4.60 (v. 5.—)
Raskeõli	„	7.25 (v. 5.—)
Estobituumen A. B. C (gudrong)		
tünnid br.	„	8.75
„ D. E. (pigi) „	„	8.75
Katuselakk, ...	„	9.25
Fenolaat, tünnides, netto	„	4.75 (v. 5.—)
Karbolineum „Estokarbolineum“		
A. B. netto	„	9.75—10.75
„Estokarbolineum“ C, netto	„	7.75
Raalalakk, tünnides, netto	„	16.75 (v. 8.—)
Imbutusõli A, netto, tünnides	„	—
„ B „ „	„	—
„ C „ „	„	5.25
Tolmuõli	100 kg.	—
Asfaltmastiks, ...	„	5.25
„ emulsoon	„	9.25

	Kroonid.
Viljapuu-karbolineum, netto . . . ltr.	0.30
Autobensiin . . . . . "	0.26
Diiselmootor-nafta . . . . . 1kg.	0.10
Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	0.11
" -nafta . . . . . "	0.10
Raud, sordi . . . . . 100 kg.	14.00
" latt . . . . . "	14.00
" vits . . . . . "	19.00
" plekk . . . . . "	18.50—27.00
" plekk, tasingitud . . . . . "	29.00—32.00
" talad . . . . . "	13.00
Teras, nikkell . . . . . "	—
" vedru . . . . . "	25.00
" tööriistade . . . . . "	—
" valu . . . . . "	25.00
" talla, ree . . . . . "	—
Inglistina . . . . . "	490.00—500.00
Seatina . . . . . "	36.00—37.00
Vaskplekk, punane . . . . . "	130.—220.—
" valge . . . . . "	120.—180.—
Tsinkplekk . . . . . "	65.00—70.00
Masinaõli, poola . . . . . "	18.00
Mootoriõli, poola . . . . . "	35.00—50.00
Autoõli, poola . . . . . "	37.00—60.00
O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt- teõli, tsistern. fr. Tallinn . 1000 kg	45.—
Linaseemneõli . . . . . 100 kg	65.00—66.00
Värnits . . . . . "	65.00—66.00
Tsilindriõli, Ameerika . . . . . "	27.00—50.00
Nafta, Ameerika . . . . . "	9.50—11.00
" Poola . . . . . "	9.50—11.00
Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	9.50—11.00
" Ameerika " "	9.50—11.00
Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi- tööstuse segabensiin, fr. Tallinn, pr. l. netto 0.26	
O/Ü. Eesti Kiviõlibensiin, "Estolin", tsistern. fr. Tall., ühes teede- maks. . . . . "	35.00—36.00
Bensiin, I s. välisbensiin	40.00
Pesusooda, kodumaa . . . . . 100 kg	9.50—10.00
Seebikivi . . . . . "	33.00—36.00
Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg.	6.00
" tsinkvalge, välism.	0.45—0.48
" tinavalge, ...	0.75—0.76
" ooker, ...	0.19—0.25
Superfosfaat . . . . . kott	4.75—4.85
Segafosfaat . . . . . "	4.—
Kaalisool . . . . . "	9.60
Salpeeter, tšiiili 16% . . . . . "	—
Lubisalpeeter . . . . . "	—
Lubiammoonsalpeeter 20,6% . . . . . "	—
Väävelhapu ammoniaak 30% . . . . . "	—
Fosforiit, eesti 25—27% . . . . . "	3.—
Nitrofoska . . . . . "	—
Paber, rotatsioonil . . . . . 100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere, pütt	6.45
Kriit, toores . . . . . 100 kg.	4.25—4.50
" pestud . . . . . "	4.25—4.50
Kivitõrv . . . . . "	14.00—23.00
Puutõrv . . . . . "	15.00—17.00
Kips, jahvatatud . . . . . "	15.00
" krovvimise . . . . . "	32.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	40.00
Silikaat, I s., fr. vabrik	35.00
Tulitikud, originaalkast . . . . . (5000 toosi)	125.—
Tallanahk, eesti nahast . . . . . 1 kg.	1.85—2.20
Tallanahk. Ameerika, I s. . . . . "	2.30—2.35
" " II s. . . . . "	2.15—2.25

	Kroonid
Metsamaterjalide hinnad fr. laduplats Tallinn.	
Palgid: kuusk ja mänd Nar- vas ja Pärnus . . . . . thm. kr.	—
Pakud, kuuse . . . . . "	—
" kase . . . . . "	—
" lepa I sort . . . . . "	—
" " II . . . . . "	—
Saetud materjal, plangud + 25% laudu	
" kuusk u/s . . . . . "	23.—
" " IV s . . . . . "	19.—
" mänd u/s . . . . . "	25.—
" " IV s . . . . . "	21.—
Kastilauad . . . . . "	38.00—40.00
Paberipuu . . . . . r.-m.	6.—
Loepuu . . . . . "	5.—
Tendants:	

Puuvill. Liverpooli börs. 24. IX.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest
ingl. pennides (d) loko 6.37
okt. 5.89, dets. 5.79, jaan 5.80, märts. 5.82, mai 5.83.

Peekonsigade hindadele on 23.—28. IX 1935.**Peekonsigade tapakaalud:**

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.65	0.60	0.54	0.48
55—59,5 " }	0.60	0.56	0.50	
72,5—75 " }				0.56
50—54,5 " }				
75,5—80 " }				

Kanamunad. Tendants: püsiv.

Põllutöministeeriumi Põllumajand. Osak. kana-
munade hinna noteerim. komisjon noteeris 20. IX
järgmised kanamunade hinnad: 1 kg eksportmune
hind franko kogumispunkt Kr. 0,67, koos juure-
maksuga hinnad franko kogumispunkt kr. — kg,
mis vastab:

50 gr. raskuste munade juures kr. 0,33	kümme
55 " " " " " " " " 0,37	"
60 " " " " " " " " 0,41	"
1 kg siseturu mune Kr. —, mis vastab:	"
üle 50 gr. raskuste munade juures Kr. 0,36	kümme
üle 40 " " " " " " " " 0,32	"

Või. Tendants: vaikne.

I s. 1 kg kr. 1.44, mis on tulnud sisse 14.—20. IX
1935. a.

Lina Prahid.

Tallinn — Gent	1016 kg.	sh	—
" — Dundee	"	"	—

Puumaterjalid. Standard

Tallinn — London	"	sh	30/—
" — Hull	"	"	33/—
" — Southampton	"	"	40/—
" — Manchester	"	"	37/6
" — Grangemouth	"	"	27/6
" — Belfast	"	"	42/6
" — Dundee	"	"	28/6
" — Antwerpen	"	"	32/6
" — Gent	"	"	33/6
" — Rotterdam	"	hfl.	12.—
" — Amsterdam	"	"	13.50

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg.	rmk.	18.—30.—
" — London	1016 kg.	sh	17/—40/—
" — Stokholm	1000 kg.	rkr.	11.—30.—
" — Stettin, või	tünn	rmk.	1.50
" — London	"	sh.	2/6

Väärtpaberite kursid

Tallinna börsil 30. IX 1935. a.

Väärtpaberid	Nominiväärt.	Viimane dividend.	Tehtud	Ostjad	Müüjad	Kroonides					
1927. a. 7% välislaen (dollarites) . . . . \$	1000	—	—	3600	3700						
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66%	100	—	—	67	69						
Majand.-min. rahandusosakonna pantkirjad:											
seeria D. (20 a.) 2.66%	100	—	—	64	—						
" E. (20 a.) 2.66%	100	—	—	66	—						
" F. (9 a.) 2.66%	100	—	—	68	70						
Pikalaenu Panga:											
pantk. (20 a.) 7%	1000	—	—	1000	—						
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—						
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—						
Eesti Maapanga:											
8% pantk. (6 s.) . .	100	—	—	100	101						
6% " (3 s.) . .	100	—	—	100	—						
6% " (1 ja 5 s.) . .	100	—	—	95	—						
6% " (2 s.) . .	100	—	—	95	—						
4% " (4 s.) . .	100	—	—	—	—						
Asunduskapitali 4% võlakirjad	100	—	—	90	—						
6% Eesti Hüpoteeגי Panga pantlehed	100	—	—	94	95						
5% Eesti Maakrediitseltsi pantlehed	100	—	96	96	97						
Tall. Immoobilbank rbl.	100	—	—	3.	3.25						
Aktsiad:											
Eesti Panga	50	8%	—	63	66						
Pärnu Krediidipanga akts. A.-s. „Port-Kunda“ . . .	50	3%	—	—	—						
" „Ilmarine“	100	—	—	—	—						
" „Fr. Krull“	50	—	—	—	—						
" „Massoprodukt“ . . .	50	—	—	—	—						
" „Saku õllevabr.“ . . .	50	—	—	—	—						
" „Türi paberi- ja puupapivabr.“	50	—	—	—	—						
A.-s. „Ühiselu“	50	—	—	—	—						
" „Põhja Kinnit.-selts“	50	8%	—	—	—						
" „Eestimaa Trüki-koda“	50	3%	—	—	—						
A.-s. „Kütte Jõud“	100	—	—	—	—						
" „Balti puuvilla ketramise ja kudumise vabrik.“	50	—	—	—	—						
Eestim. rohukaubanduse a.-s. „Ephag“	100	6%	—	—	—						
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s. „Volta“ . . .	50	8%	—	—	—						
A.-s. „Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse“ ajutised tunnistused	50	—	—	—	—						
Kindlustus-aktsias. „Eesti Union“	50	4%	—	—	—						
Eesti kindlustus-aktsias. „Polaris“	50	12%	—	—	—						
Piirituse puhastamise vabrikute o/üh.	500	3%	—	—	—						
A.-s. „Siegel“	50	6%	—	—	—						

Tallinna fondibörsi kursisedel

		21. IX 1935	23. IX 1935	24. IX 1935	25. IX 1935	26. IX 1935	27. IX 1935
New-York dollar	T. O. M.	— 3.68 3.76	— 3.68 3.76	— 3.68 3.76	— 3.67 3.75	— 3.67 3.75	— 3.68 3.76
London 1 naelsterl.	T. O. M.	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35	— 18.11 18.35
Berliin (clearing) 100 s. rugim.	T. O. M.	— 137.— 140.50	— 137.— 140.50	— 137.— 140.50	— 137.— 140.50	— 137.— 140.50	— 137.— 140.50
Helsingi 100 soome m.	T. O. M.	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10	— 7.98 8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T. O. M.	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60	— 93.40 94.60
Kopenh. 100 daanini kr.	T. O. M.	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05	— 80.85 82.05
Oslo 100 norra kr.	T. O. M.	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15	— 90.95 92.15
Pariis 100 prants. fr.	T. O. M.	— 24.25 24.50	— 24.25 24.55	— 24.25 24.55	— 24.25 24.55	— 24.25 24.55	— 24.25 24.55
Amsterd. 100 floriini	T. O. M.	— 249.15 252.15	— 249.— 252.—	— 248.75 251.75	— 248.— 251.—	— 248.— 251.—	— 248.25 251.25
Riia (clearing) 100 latu	T. O. M.	— 110.— 112.50	— 110.— 112.50	— 110.— 112.50	— 110.— 112.50	— 110.— 112.50	— 110.— 112.50
Zürich 100 helv. fr.	T. O. M.	— 119.55 121.05	— 119.65 121.15	— 119.65 121.15	— 119.50 121.—	— 119.50 121.—	— 119.50 121.—
Brüssel 100 belgat	T. O. M.	— 62.05 63.05	— 62.20 63.20	— 62.25 63.25	— 62.15 63.15	— 62.15 63.15	— 62.15 63.15
Milaano 100 liirat	T. O. M.	— 29.80 30.30	— 29.80 30.30	— 29.80 30.30	— 29.80 30.30	— 29.80 30.30	— 29.75 30.25
Praha 100 tšehh. kr.	T. O. M.	— 15.15 15.45	— 15.20 15.50	— 15.20 15.50	— 15.20 15.50	— 15.15 15.45	— 15.20 15.50
Viin 100 austr. sh.	T. O. M.	— 69.45 70.85	— 69.65 71.05	— 69.65 71.05	— 69.65 71.05	— 69.65 71.05	— 69.65 71.05
Budapest 100 pengot	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Varssav 100 slotti	T. O. M.	— 69.45 70.85	— 69.30 70.30	— 69.40 70.40	— 69.30 70.30	— 69.15 70.15	— 69.25 70.25
Kaunas 100 litti	T. O. M.	— 61.20 62.10	— 61.20 62.10	— 61.20 62.10	— 61.20 62.10	— 61.20 62.10	— 61.20 62.10
Moskva 100 rubla (tšekk)	T. O. M.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Danzig 100 guldinat	T. O. M.	— 69.15 70.15	— 69.30 70.30	— 69.40 70.40	— 69.30 70.30	— 69.15 70.15	— 69.25 70.25